

REZYGNACJA Z ŚDS-U

Uczestnik środowiskowego domu samopomocy może z różnych powodów podjąć decyzję o rezygnacji z przyznanego mu miejsca. Zdarza się też, że uczestnik nie zgłasza formalnego wniosku o rezygnację, ale np. notorycznie nie pojawia się na zajęciach lub nagminnie łamie zapisy regulaminu organizacyjnego. Jak powinna zostać przeprowadzona procedura rezygnacji z korzystania z ŚDS-u?

Marcin Majchrzak

Rozporządzenie w sprawie domów samopomocy nie reguluje kwestii związanych z rezygnacją z korzystania z usług domu, dlatego w tym obszarze warto kierować się ogólnymi zasadami. Możliwość dokonania rezygnacji, w zależności od sytuacji, będzie mogła zostać zgłoszona przez samego uczestnika, bądź w przypadku osób ubezwłasnowolnionych – przez ich opiekuna prawnego. Przepisy nie określają też wzoru rezygnacji bądź nie wskazują, co powinna ona zawierać, oczywiste jest jednak, że powinno być to oświadczenie woli wskazujące w sposób wyraźny na chęć zaprzestania uczestniczenia w zajęciach organizowanych przez ŚDS na podstawie stosownej decyzji administracyjnej. W miarę możliwości uczestnik albo opiekun prawny powinien wskazać powód rezygnacji z miejsca.

Dobłą praktyką jest, aby w przypadku otrzymania rezygnacji uczestnika personel ŚDS-u poinformował zgłaszającego chęć rezygnacji uczestnika o jej skutkach, terminie oczekiwania na miejsce w przypadku ponownego ubiegania się o miejsce w ŚDS-ie, a także o czynnościach, jakie trzeba będzie w związku z tym podjąć. W następnej kolejności konieczne będzie przygotowanie odpowiedniej informacji

dla kierownika OPS-u lub PCPR-u. Do informacji należy załączyć kopię dokumentu zawierającego oświadczenie o rezygnacji przesłane przez uczestnika lub opiekuna.

WAŻNE!

Po otrzymaniu dokumentacji organ administracyjny wydaje stosowną decyzję administracyjną uchylającą przyznane świadczenie (strona w zależności od treści wniosku o rezygnację może zostać wezwana do złożenia wniosku o uchylenie decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie).

SKREŚLENIE Z LISTY UCZESTNIKÓW

W praktyce możemy mieć do czynienia również z sytuacją, w której uzasadnione będzie wnioskowanie o skreślenie danego uczestnika z listy uczestników ŚDS-u. Sytuacją to uzasadniającą może być np. nagminne naruszanie przez niego regulaminu ŚDS-u, liczne nieusprawiedliwione nieobecności, często połączone z brakiem kontaktu.

Szczegółowe przypadki uzasadniające podjęcie decyzji o skreśleniu z listy uczestników ŚDS-u powinny być wskazane w regulaminie. W przypadku spełnienia się przesłanki uzasadniającej wykreślenie

uczestnika, dyrektor ŚDS-u powinien za-wnioskować odpowiednio do kierownika OPS-u lub PCPR-u o uchylenie decyzji administracyjnej przynajmniej świadczenie.

UCHYLENIE DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ

Właściwy organ, który wydał uprzednio decyzję o skierowaniu do ŚDS-u, na podstawie wniosku uczestnika, opiekuna prawnego lub też dyrektora ŚDS-u powinien wydać decyzję uchylającą. W przypadku gdy mamy do czynienia z rezygnacją na wniosek uczestnika, do uchylenia decyzji dojdzie na podstawie art. 155 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, zgodnie z którym decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo do świadczenia, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji – i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

W przypadku konieczności uchylenia decyzji z urzędu (gdy uczestnik nie złożył odpowiedniego wniosku) podstawą wydania decyzji będzie art. 163 *Kodeksu*, zgodnie z którym organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone, o ile przewidują to przepisy szczególne.

Należy również mieć na względzie brzmienie art. 106 ust. 5 *Ustawy o pomocy społecznej*, zgodnie z którym decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia, a także można zmienić lub uchylić decyzję, jeżeli wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 11, art. 12 i art. 107 ust. 5 (np. marnotrawienie przyznanych świadczeń). Warto pamiętać, że zgodnie z art. 106 ust. 4 *Ustawy o pomocy społecznej*

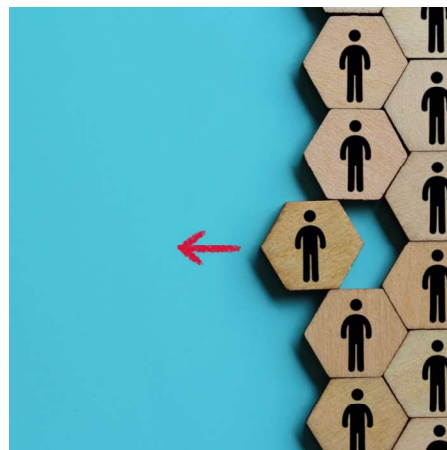
decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z tego względu przed uchYLENIEM decyzji w przypadku postępowania prowadzonego z urzędu powinien zostać przeprowadzony wywiad środowiskowy.

AKTUALIZACJA DOKUMENTACJI

Zgodnie z § 24 *Rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy* w celu dokumentowania świadczonych usług w domu prowadzona jest dokumentacja zbiorcza oraz indywidualna każdego uczestnika. Dokumentację indywidualną uczestnika stanowi w szczególności:

- » kopia decyzji kierującej do domu,
- » kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- » indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego,
- » opinie specjalistów,
- » notatki pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dotyczące aktywności uczestnika, jego zachowań, motywacji do udziału w zajęciach,
- » inne dokumenty mające zastosowanie przy opracowywaniu indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Określenie „w szczególności” wskazuje, że dokumentacja ta może zostać poszerzona przykładowo o archiwum byłych uczestników ŚDS-u, zawierające m.in. decyzje uchylające wydane przez właściwy organ administracyjny. W związku z rezygnacją lub skreśleniem uczestnika konieczne będzie również zaktualizowanie prowadzonej w ŚDS-ie ewidencji uczestników.

WAŻNE!

Godnym naśladowania rozwiązaniem jest również podjęcie przez ŚDS działań, których celem będzie utrzymywanie kontaktów z byłymi uczestnikami (oczywiście uwzględniając indywidualne przypadki).

Przykładowe wzory wniosków o wykreślenie z listy uczestników ŚDS-u oraz uchYLENIE decyzji przyznającej miejsce w ŚDS-ie znajdują Państwo na str. 71–72.

PODSTAWA PRAWNA:

- » *Rozporządzenie MPiPS z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy* (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 249),
- » *Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.),
- » *Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

MARCIN MAJCHRZAK

Prawnik, członek Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, autor licznych opracowań i artykułów z zakresu tematyki kadrowo-płacowej, prawa oświatowego i prawa związkowego